

Näringsdepartementet

Kommentar till dagordningen för rådets möte (TTE) den 28 februari

1) Godkännande av dagordningen

2) (ev.) Godkännande av A-punktlistan

3) Meddelande om Strategisk plan för energiteknik (SET-Plan)

- Rådsslutsatser

15458/07 ENER 288 ENV 640 RECH 382

6326/08 ENER 45 ENV 85 RECH 53 (ej inkommit)

Förslaget behandlades i EU-nämnden den 23 november 2007 inför TTE-rådet den 3 december.

Bakgrund

I sitt meddelande "En energipolitik för Europa", som presenterades den 10 januari 2007, aviserade Kommissionen sin avsikt att lägga fram en strategisk EU-plan för energiteknik. Europeiska rådet antog Energihandlingsplanen i mars 2007 och välkomnade kommissionens avsikt om en SET-plan. Europeiska rådet betonade behovet av att stärka energiforskningen, särskilt för att öka konkurrenskraften för hållbar och förnybar energi, och teknik med låga koldioxidutsläpp, liksom vidareutveckling av teknik för energieffektivisering. Kommissionen antog förslaget till SET-plan den 22 november 2007. Vid Energirådet den 3 december blev SET-planen föremål för en första policydebatt. SET-Planen har därefter behandlats parallellt i rådsarbetsgrupperna för energi och forskning.

I förslaget till rådsslutsatser, som kommer att behandlas på rådsmötet, välkomnar rådet meddelandet och uppmanar Kommissionen att påbörja inleda de sex industriella initiativen snarast. Rådsslutsatserna poängterar frivilligheten i deltagandet och påtalar särskilt vikten av energieffektivisering. Förslaget till slutsatser poängterar också att

ledningsfunktioner ska respektera medlemsstaternas suveränitet i nationella program och finansiella åtaganden. Slutsatserna välkomnar initiativ som stimulerar till samarbetsavtal mellan industri och offentliga utvecklingsåtgärder.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att SE bör välkomna SET-Planen och ställa sig bakom förslaget till rådsslutsatser. SE har särskilt verkat för att slutsatserna ska hänvisa till betydelsen av energieffektivisering.

4) Klimat- och Energipaketet

- Riktlinjedebatt

5421/08 ENER 15 ENV 24 TRANS 15 AGRI 15 CODEC 58

5935/08 ENER 36 ENV 62 TRANS 26 AGRI 33 CODEC 119 (ej inkommit)

Det är första gången förslaget behandlas i TTE-rådet. Näringsministern har den 12 februari haft samråd med Näringsutskottet om direktivet om förnybar energi.

Bakgrund

Vid Europeiska rådets vårtoppmöte 2007 fattades beslut om en integrerad klimat- och energipolicy. I centrum för beslutet stod ett övergripande klimatmål om att minska unionens utsläpp av växthusgaser med 20 % till 2020 jämfört med 1990 (30% inom ramen för en internationell överenskommelse). I syfte att kunna leva upp till detta mål antog Europeiska rådet ambitiösa mål till 2020 för energieffektivisering (20%), för förnybar energi allmänt (20%, bindande) och specifikt för biodrivmedel (10%, bindande).

Målen följs upp av det klimat- och energipaket som KOM presenterade den 23 januari 2008 innehållande

- Direktiv om främjande av användningen av förnybar energi
- Revidering av EUs handel med utsläppsrätter efter 2012
- Börde- eller ansvarsfördelning per land för utsläpp utanför den handlande sektorn för att nå målet om - 20 % för växthusgaser
- Regelverk för koldioxid och lagring
- Meddelande om medlemsstaternas handlingsplaner för energieffektivisering
- Statstödsregler på miljöområdet

Direktivet om främjande av förnybar energi och meddelandet om energieffektivisering hanteras i TTE-rådet (inom ramen för energi). Revideringen av utsläppshandeln, bördefördelningen i icke handlande sektorn och regelverk för koldioxid och lagring hanteras i Miljörådet.

På TTE rådet ska det vara en första policydebatt om paketet men med inriktning på direktivförslaget om främjande av förnybar energi. Policydebatten i rådet kommer att ha sin utgångspunkt i om de av kommissionen framlagda förslagen är tillräckliga för att nå de mål som slogs fast vid Europeiska rådets möte i mars 2007. Fokus kommer att ligga på målet för förnybart som innebär att EUs andel av förnybar energi ska uppgå till 20 % av den slutliga energianvändningen år 2020. De exakta utgångspunkterna kommer att beslutas i Coreper den 20 februari.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att direktivet bidrar till främjande av förnybar energi genom att sätta upp ett tydligt mål. Direktivet bidrar vidare till främjande av förnybara energikällor genom förslag till regler för att underlätta tillståndprocesser och tillträde till elnäten.

Vad gäller hållbarhetskriterierna för biodrivmedel och andra flytande biobränslen är det viktigt att det inte byggs upp ett regelverk som gör det relativt sett krångligare att främja förnybar energi som har en positiv nettoeffekt på växthusgasutsläppen och acceptabel övrig miljöpåverkan. Det är angeläget att förslagen i direktivet inte innebär en alltför tung administrativ börda för företagen och därigenom försvårar och fördyrar utvecklingen av förnybar energi. Kriterierna måste vidare utformas på ett icke-handelsstörande och icke-protektionistiskt sätt, samtidigt som de ger möjlighet att utnyttja skogsråvaror från ett hållbart skogsbruk.

Vad gäller handeln med ursprungsgarantier som föreslås i förnybartdirektivet så är regeringens ståndpunkt att handel generellt är bra ur ett kostnadseffektivitets- och flexibilitetsperspektiv. Hur handelssystemet för ursprungsgarantier kommer att fungera i praktiken är dock osäkert. Regeringen är ännu osäker på i vilken utsträckning detta system kommer att främja investeringar i förnybar energi bl.a. till följd av graden av frivillighet, bristande drivkraft i efterfrågan på ursprungsgarantier, risk för minskad stabilitet i de nationella stödsystem m.m. Här föreslår kommissionen en omfattande reglering som regeringen avser att analysera vidare innan något slutligt ställningstagande görs.

5) Tredje inre marknadspaketet för energi

- Riktlinjedebatt

a) KOM (2007) 528

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/54/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för el. (13043/07 ENER 221 CODEC 948)

b) KOM (2007) 529

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/55/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas (13045/07 ENER 222 CODEC 949)

c) KOM (2007) 530

Europaparlamentet och rådets förordning om inrättande av en byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (13046/07 ENER 223 CODEC 950)

d) KOM (2007) 531

Europaparlamentet och rådets förordning om ändring av förordning 1228/2003/EG om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel (13048/07 ENER 224 CODEC 951)

e) KOM (2007) 532

Europaparlamentet och rådets förordning om ändring av förordning 1775/2005/EG om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten (13049/07 ENER 225 CODEC 956)

Förslagen har tidigare behandlats i EU-nämnden den 23 november 2007.

Bakgrund

På Europeiska rådets möte den 8-9 mars 2007 antogs en prioriterad handlingsplan för energi för perioden 2007-2009. Handlingsplanen innehöll bl. a. övergripande förslag till ytterligare integrering av den inre marknaden för energi. Den 19 september 2007 lade kommissionen fram det paket med förslag som följer upp Europeiska rådets slutsatser om behovet av att fullborda liberaliseringen av den inre marknaden för el och gas. Detta paket är det tredje i ordningen och utgör en revidering av det senaste lagstiftningspaketet, som antogs 2003.

Det portugisiska ordförandeskapet har ägnat höstens inledande arbete i rådet åt att identifiera medlemsstaternas ståndpunkter i fråga om grundläggande principer i elmarknads- resp. gasmarknadsdirektivet samt förordningen om byrån och lade fram en lägesrapport på ministerrådet den 3:e december. Det slovenska ordförandeskapet har efter nyår fortsatt att koncentrera arbetet på eldirektivet och förordningen om byrån.

Medlemsstaternas preliminära allmänna reaktioner har varit relativt positiva men framförallt frågan om effektiv åtskillnad fortsätter att vara omtvistad. Vid ministermötet i december uppmanades de medlemsstater som kraftigt kritiserat förslaget om ägarskapsåtskillnad att komma fram med det alternativ som man förespråkar. I slutet av januari 2008 presenterade åtta medlemsstater det efterfrågade alternativet, som de valt att kalla "Efficient and Effective Unbundling".

Ordförandeskapet har aviserat att de till ministermötet den 28 februari avser lägga fram en lägesrapport. Innehållet i lägesrapporten är dock ännu oklart. Det presenterade tredje åtskillnadsalternativet kan dock förväntas komma upp för diskussion i någon form vid ministermötet.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen ser positivt på lagstiftningspaketet. Paketet i sin helhet innebär kraftfulla och nödvändiga åtgärder för att korrigera kvarvarande missförhållanden på el- och gasmarknaderna. Regeringen anser att ägarmässig åtskillnad är det alternativ som bäst förverkligar överenskommelsen från Europeiska rådet om en effektiv åtskillnad.

Samtidigt inser regeringen att man för att föra förhandlingarna framåt på sikt kan behöva arbeta fram någon form av kompromiss i frågan. I dagsläget är det dock oklart hur en sådan kompromiss kan komma att se ut.

6) Övriga frågor

Internationella relationer på området energi och tryggad försörjning – genomförande av handlingsplanen "Europas energipolitik"

- Information från Kommissionen

Bakgrund

Energirådet har traditionellt haft en stående punkt på dagordningen där läget i olika löpande internationella energidialoger rapporterats. EU:s externa energirelationer var vidare ett tema som utvecklades gemensamt av kommissionen och rådet under 2006 samt i flertalet av Europeiska rådets slutsatser under 2006, inför lanseringen av kommissionens s.k. energipaket i januari 2007. Syftet med de dialoger som förs är att utveckla goda relationer med EU:s energipartners för att på så sätt söka trygga EU:s framtida energiförsörjning.

Förslag till svensk ståndpunkt

Ingen diskussion väntas avseende informationen om de internationella relationerna. Sverige välkomnar att energiministrarna hålls informerade om de löpande externa energidialogerna samt syftet med dessa, dvs. att utveckla goda relationer med EU:s energipartners för att på så sätt söka trygga EU:s framtida energiförsörjning samt ge EU stärkta möjligheter att verka för hållbar energi och klimatfrågor på det internationella planet.